

Yaşam Boyu Öğrenme Etilimi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaşam Boyu Öğrenme Etilimi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32927>

Özet

Yaşam Boyu Öğrenme Etilimi Ölçeği (YÖEÖ), Yelkin Diker Coğkun tarafından 2009 yılında doktora tezi kapsamında geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle üniversite öğrencilerinin **yaşam boyu öğrenme** süreçlerine yönelik motivasyonları, kararlılıkları ve öğrenmeyi düzenleme becerilerindeki potansiyel eksiklikleri değerlendirmeyi amaçlamaktadır. 27 maddeden oluşan bu ölçek, bireylerin öğrenmeye karşı gösterdikleri genel tutumları ve etimleri ölçerek, eğitim bilimleri alanındaki araştırmalara önemli bir katkı sağlamaktadır.

Ölçeğin geliştirme süreci, kapsamlı bir madde havuzu oluşturulması ve ardından açıktan faktör analizi (AFA) ile geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları içermektedir. Nihai ölçek, dört temel alt boyutta toplanmıştır ve yüksek iç tutarlılık katsayısı (.89) ile güvenilir bir ölçüm sunduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Yaşam boyu öğrenme, öğrenme etimi, **sebat**, motivasyon, psikolojik ölçek, Diker Coğkun, öz düzenleme, üniversite öğrencileri.

Yazarlar

Yelkin Diker Coğkun

Amaç

Yaşam Boyu Öğrenme Etilimi Ölçeği'nin temel amacı, üniversite düzeyindeki öğrencilerin öğrenme faaliyetlerine yönelik etimlerini ve bu etimlerin altında yatan psikolojik faktörleri nicel olarak belirlemektir. Ölçek, öğrencilerin formal eğitim süreçlerinin ötesinde, hayat boyu devam eden öğrenme felsefesini ne ölçüde benimsediklerini ortaya koymayı hedefler.

Bu ölçek, öğrencilerin öğrenme motivasyonu, azmi ve kendi öğrenme süreçlerini yönetme yetenekleri gibi kritik alanlarda güçlü ve zayıf yönlerini tespit etmede araştırmacılara ve eğitimcilere pratik bir araç sunar. Elde edilen sonuçlar, öğrencilerin yaşam boyu öğrenme becerilerini geliştirmeye yönelik etimsel müdahalelerin ve destek programlarının planlanması için temel oluşturur.

Yapı

Ölçek, bireylerin öğrenmeye yönelik süreklilik arz eden tutumları ve davranışları temsil eden çok boyutlu bir psikolojik yapıyı ölçmektedir. Yaşam boyu öğrenme etimi yapısı, pozitif öğrenme yaklaşımları ve öğrenmeye engel teşkil eden yoksunluk durumları kapsayacak

şekilde dört alt boyuta ayrılmıştır.

Yaşam Boyu Öğrenme Etilimi Ölçeği, toplam 27 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları ve madde sayıları şu şekildedir:

Yaşam Boyu Öğrenmede Motivasyon (6 madde)

Sebat (6 madde)

Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk (6 madde)

Merak Yoksunluğu (9 madde)

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen analizlerde, öncelikle verilerin faktör analizi için uygunluğu değerlendirilmiştir. Bu kapsamda hesaplanan **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** değeri .89 olarak bulunmuştur. .89 değeri, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu ve örneklem büyüklüğünün yeterli olduğunu göstermektedir.

Geçerlik çalışmaları sırasında, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yöntemi kullanılmıştır. Bu analiz, Varimaks rotasyonu ile Temel Bileşenler Analizi (TBA) tekniği uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, başlangıçta kullanılan 74 maddelik havuzdan, öz değeri 12'den büyük olan dört temel alt boyutun ortaya çıkması tespit edilmiştir. Bu dört faktörün ölçeğe ilişkin açıkladığı toplam varyans oranı %19.26 olarak rapor edilmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla, nihai 27 maddelik form için **Cronbach Alpha** iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Elde edilen Cronbach Alpha katsayısı .89'dur. Bu sonuç, psikometrik açıdan oldukça yüksek bir güvenilirliği işaret etmektedir.

Genel olarak .70 ve üzeri Cronbach Alpha değerleri kabul edilebilir güvenilirlik olarak değerlendirilirken, .89 gibi yüksek bir katsayı, Yaşam Boyu Öğrenme Etilimi Ölçeği'nin maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve uygulamanın sonuçlarının yüksek düzeyde güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, Yelkin Diker Coğkun tarafından doktora çalışması kapsamında geliştirilirken, yapısal netliği sağlamak amacıyla açıklayıcı faktör analizine tabi tutulmuştur. Analiz için Temel Bileşenler Analizi (TBA) yöntemi ve Varimaks dik döndürme tekniği kullanılmıştır. Bu analiz, maddelerin hangi temel psikolojik yapıya yüklendiğini belirlemeyi amaçlamıştır.

Analiz sonucunda, ölçeğin teorik yapıyla uyumlu dört faktörlü bir yapı sergilediği görülmüştür. Bu

dört faktör (Motivasyon, Sebat, Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk, Merak Yoksunluğu), toplam varyansın %19.26'sini açıklamaktadır. Bu faktör yapısı, yaşam boyu öğrenme eğiliminin sadece pozitif yönlerini değil, aynı zamanda öğrenme sürecini sekteye uğratan engelleri de değerlendirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Öğrencileri

Age Group: Genç Yetkinlik Dönemi (18 yaş ve üzeri)

Population Details: Ölçek, yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini ölçmek amacıyla tasarlanmıştır ve bu popülasyon üzerinde standardize edilmiştir.

Test Methodology: Ölçek, 6'lı Likert Derecelendirme Sistemi kullanılarak yapılmıştır. Derecelendirme şu şekildedir: (1=Çok Uyuyor - 6=Hiç Uymuyor). Bu ters kodlama sistemi, katılımcıların eğitim düzeylerini detaylı bir şekilde yansıtmaya yarar.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, **öz düzenleme**, öğrenme motivasyonu, üniversite öğrencisi, ölçek geliştirme, faktör yapısı, öğrenme yoksunluğu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: ydiker@yeditepe.edu.tr

Correspondence Address: Yelkin Diker Coğkun (Yeditepe Üniversitesi, Tahmini)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği, bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Yelkin Diker Coğkun ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım veya ücretlendirme bilgileri, yazarın takdirine bağlıdır.

Ölçeğin geliştirildiği yılı: **2009**.

Sorumlu Yazar İletişim: ydiker@yeditepe.edu.tr

Kaynaklar

Diker-Coşkun, Y. (2009). *Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: yasam-boyu-ogrenme-egilimi-olcegi-toad.pdf

Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek 27 madde ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır.

Yaşam Boyu Öğrenmede Motivasyon (6 madde)

Sebat (6 madde)

Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk (6 madde)

Merak Yoksunluğu (9 madde)